

Zbiór Orzeczeń

POSTANOWIENIE TRYBUNAŁU (ósma izba)

z dnia 30 czerwca 2016 r.*

Odesłanie prejudycjalne — Artykuł 99 regulaminu postępowania przed Trybunałem —
Swoboda przedsiębiorczości — Zdrowie publiczne — Artykuł 49 TFUE — Apteki —
Odpowiednie zaopatrzenie ludności w produkty lecznicze — Koncesja na prowadzenie —
Rozmieszczenie geograficzne aptek — Ustanowienie ograniczeń opartych zasadniczo na
kryterium demograficznym

W sprawie C-634/15

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie
prejudycjalnym, złożony przez Landesverwaltungsgericht Oberösterreich (regionalny sąd
administracyjny Górnej Austrii, Austria) postanowieniem z dnia 24 listopada 2015 r., które wpłynęło
do Trybunału w dniu 30 listopada 2015 r., w postępowaniu:

Susanne Sokoll-Seebacher,

Manfred Naderhirn,

przy udziale:

Agnes Hemetsberger,

Mag. Jungwirth und Mag. Fabian OHG i in.,

TRYBUNAŁ (ósma izba),

w składzie: D. Šváby, prezes izby, J. Malenovský (sprawozdawca) i M. Safjan, sędziowie,

rzecznik generalny: P. Mengozzi,

sekretarz: A. Calot Escobar,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o orzeczeniu w formie postanowienia
z uzasadnieniem, zgodnie z art. 99 regulaminu postępowania przed Trybunałem,

wydaje następujące

Postanowienie

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 49 TFUE.

* Język postępowania: niemiecki.

- 2 Wniosek ów został złożony w ramach postępowań wszczętych przez Susanne Sokoll-Seebacher i Manfreda Naderhirna w przedmiocie, odpowiednio, otwarcia nowej apteki i rozszerzenia obszaru prowadzenia działalności istniejącej apteki.

Ramy prawne

- 3 Paragraf 10 Apothekengesetz (ustawy o aptekach), w brzmieniu mającym zastosowanie do okoliczności faktycznych w postępowaniu głównym (zwanej dalej „ApG”), stanowi:

„1. Koncesję na utworzenie apteki wydaje się, w przypadku gdy:

- 1) na terenie gminy, gdzie ma powstać apteka, istnieje w sposób permanentny gabinet lekarski oraz
- 2) istnieje potrzeba utworzenia nowej apteki.

2. Taka potrzeba nie istnieje, w przypadku gdy:

- 1) w dniu złożenia wniosku o wydanie koncesji na terenie gminy zamierzonego miejsca prowadzenia nowej apteki istnieje już apteka przy gabinecie lekarskim oraz przynajmniej dwa etaty lekarzy ubezpieczenia zdrowotnego [...] (w pełnym wymiarze) są obsadzone przez lekarzy ogólnych lub
- 2) odległość między zamierzonym miejscem prowadzenia nowej apteki i miejscem prowadzenia najbliższej istniejącej apteki jest mniejsza niż 500 m, lub
- 3) liczba osób podlegających zaopatrzeniu na stałe przez istniejącą w okolicy aptekę ulegnie zmniejszeniu wskutek utworzenia nowej apteki i będzie mniejsza niż 5500 osób.

3. Potrzeba w rozumieniu ust. 2 pkt 1 nie występuje, gdy w dniu złożenia wniosku na terenie gminy zamierzonego miejsca prowadzenia apteki istnieje już:

- 1) apteka przy gabinecie lekarskim i
- 2) zespół gabinetów lekarskich w ramach ubezpieczenia zdrowotnego [...]

[...].

4. Osoby do zaopatrzenia w rozumieniu ust. 2 pkt 3 powyżej stanowią stali mieszkańcy w promieniu 4 km, mierzonym po drodze, od miejsca prowadzenia istniejącej apteki, oraz ci, którzy z uwagi na uwarunkowania lokalne będą zawsze zaopatrywani przez tę ostatnią.

5. W przypadku gdy liczba stałych mieszkańców zgodnie z definicją powyżej w ust. 4 wynosi mniej niż 5500, przy okazji weryfikacji istnienia zapotrzebowania należy uwzględnić osoby, które są zaopatrywane w związku z okolicznością świadczenia pracy, korzystania z usług albo ze środków transportu w tej okolicy.

6. Odległość, o której mowa powyżej w ust. 2 pkt 2, może w drodze wyjątku nie być przestrzegana, w przypadku gdy szczególne uwarunkowania lokalne wymagają tego w sposób niecierpiący zwłoki w interesie prawidłowego zaopatrzenia ludności w produkty lecznicze.

7. Należy przeprowadzić ekspertyzę dokonaną przez austriacką izbę aptekarską odnośnie do kwestii zapotrzebowania na powstanie nowej apteki. [...]

[...]”.

4 Paragraf 46 ust. 5 ApG przewiduje:

„W przypadku wniosku o rozszerzenie obszaru ustalonego podczas udzielenia koncesji na prowadzenie apteki zgodnie z § 9 ust. 2 lub wniosku o retrospektywne określenie obszaru, jeżeli obszar ten nie został wyznaczony podczas udzielenia koncesji zgodnie z § 9 ust. 2, należy przeprowadzić postępowanie przewidziane dla udzielenia koncesji”.

Spory w postępowaniu głównym i pytanie prejudycjalne

- 5 Spory rozpatrywane w postępowaniu głównym, które ma rozstrzygnąć Landesverwaltungsgericht Oberösterreich (regionalny sąd administracyjny Górnej Austrii, Austria), stanowiły już przedmiot orzeczeń wydanych w trybie prejudycjalnym, a mianowicie wyroku z dnia 13 lutego 2014 r., Sokoll-Seebacher (C-367/12, EU:C:2014:68) oraz postanowienia z dnia 15 października 2015 r., Naderhirn (C-581/14, niepublikowane, EU:C:2015:707).
- 6 Susanne Sokoll-Seebacher zaskarżyła przed Unabhängiger Verwaltungssenat des Landes Oberösterreich (niezależną izbą administracyjną kraju związkowego Górnej Austrii, Austria) decyzję z dnia 29 grudnia 2011 r., w drodze której właściwy organ administracyjny nie uwzględnił jej wniosku o wydanie koncesji na otwarcie apteki na terenie gminy Pinsdorf (Austria).
- 7 Podobnie M. Naderhirn bezskutecznie wnosił do właściwego organu administracyjnego o rozszerzenie obszaru prowadzenia jego apteki położonej na terytorium gminy Leonding (Austria), czego obecnie dochodzi przed sądem odsyłającym.
- 8 Wydając wspomniane decyzje, owe organy administracyjne oparły się na § 10 ust. 2 pkt 3 ApG.
- 9 W ramach sprawy dotyczącej S. Sokoll-Seebacher Unabhängiger Verwaltungssenat des Landes Oberösterreich (niezależna izba administracyjna kraju związkowego Górnej Austrii) zawiesiła postępowanie i zwróciła się do Trybunału z pytaniem o zgodność § 10 ust. 2 pkt 3 ApG z art. 49 TFUE.
- 10 W następstwie wyroku z dnia 13 lutego 2014 r., Sokoll-Seebacher (C-367/12, EU:C:2014:68) Landesverwaltungsgericht Oberösterreich (regionalnego sądu administracyjnego Górnej Austrii, Austria), obecnie, po reformie austriackiego sądownictwa administracyjnego, właściwy do dalszego prowadzenia postępowania w sprawie koncesji, udzielił, w drodze wyroku z dnia 21 lutego 2014 r., S. Sokoll-Seebacher koncesję na utworzenie apteki w gminie Pinsdorf. Podobnie wyrokiem z dnia 28 maja 2014 r. sąd ów uwzględnił wniosek o rozszerzenie obszaru prowadzenia apteki M. Naderhirna.
- 11 Jednakże Agnes Hemetsberger jako właścicielka apteki położonej w pobliżu apteki, wobec której S. Sokoll-Seebacher wniosła o udzielenie koncesji na utworzenie będące przedmiotem postępowania głównego, a także aptekarze prowadzący działalność w pobliżu apteki M. Naderhirna wnieśli skargę rewizyjną do Verwaltungsgerichtshof (trybunału administracyjnego, Austria) na wskazane w poprzednim punkcie wyroki Landesverwaltungsgericht Oberösterreich (regionalnego sądu administracyjnego Górnej Austrii, Austria).
- 12 Wyrokami z dni 8 października 2015 r. i 30 września 2015 r. Verwaltungsgerichtshof (trybunał administracyjny) uwzględnił skargę rewizyjną skierowaną przeciwko wspomnianym wyrokom Landesverwaltungsgericht Oberösterreich (sądu administracyjnego kraju związkowego Górnej Austrii, Austria), wskazując niezgodność ich treści z prawem.

- 13 W szczególności w wyroku z dnia 30 września 2014 r. Verwaltungsgerichtshof (trybunał administracyjny) uznał, że wyrok z dnia 13 lutego 2014 r., Sokoll-Seebacher (C-367/12, EU:C:2014:68) należy interpretować w ten sposób, że należy odstąpić od stosowania § 10 ust. 2 pkt 3 ApG i udzielić koncesji na utworzenie nowej apteki bez uwzględnienia możliwego spadku liczby ewentualnych klientów sąsiadujących aptek poniżej progu 5500 zaopatrywanych osób tylko wtedy, gdy nowa apteka, która ma być utworzona, jest niezbędna do zapewnienia ludności zamieszkałej na niektórych obszarach wiejskich i odizolowanych należytego dostępu do punktu sprzedaży produktów leczniczych. Jednak, jeśli w świetle prawa Unii udzielenie wnioskowanej koncesji nie jest konieczne z owych przyczyn, § 10 ust. 2 pkt 3 ApG znajduje zastosowanie.
- 14 Ze względu na to, że sprawy rozpatrywane w postępowaniu głównym zostały przekazane Landesverwaltungsgericht Oberösterreich (regionalnemu sądowi administracyjnemu Górnej Austrii) do ponownego rozpatrzenia, sąd ów, nieskłonny do przyjęcia dokonanej przez Verwaltungsgerichtshof (trybunał administracyjny) interpretacji wyroku z dnia 13 lutego 2014 r., Sokoll-Seebacher (C-367/12, EU:C:2014:68), zwrócił się – w ramach postępowania w sprawie dotyczącej M. Naderhirna – do Trybunału z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym celem ustalenia, w szczególności, czy przepisy prawa krajowego, zgodnie z którymi sąd krajowy jest bezwarunkowo związany wykładnią prawa Unii dokonaną przez inny sąd krajowy, są zgodne z art. 267 TFUE oraz z zasadą pierwszeństwa prawa Unii.
- 15 Postanowieniem z dnia 15 października 2015 r., Naderhirn (C-581/14, niepublikowane, EU:C:2015:707) Trybunał udzielił odpowiedzi przeczącej na to pytanie.
- 16 Uznając, że Trybunał nie udzielił wszystkich informacji co do istoty sprawy koniecznych do rozstrzygnięcia sporów rozpatrywanych w postępowaniu głównym, Landesverwaltungsgericht Oberösterreich (regionalny sąd administracyjny Górnej Austrii) złożył niniejszy wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym i zwrócił się do Trybunału o wyjaśnienie jego orzecznictwa dotyczącego art. 49 TFUE.
- 17 W tych okolicznościach Landesverwaltungsgericht Oberösterreich (regionalny sąd administracyjny Górnej Austrii) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy w świetle wniosku przedstawionego przez Trybunał w sentencji (oraz w pkt 51) wyroku z dnia 13 lutego 2014 r., Sokoll-Seebacher (C-367/12, EU:C:2014:68), zgodnie z którym art. 49 TFUE sprzeciwia się uregulowaniu państwa członkowskiego takiemu jak § 10 ust. 2 pkt 3 ApG, które ustanawia jako podstawowe kryterium weryfikacji istnienia potrzeby utworzenia nowej apteki rygorystyczny limit liczby (dokładnie: 5500) »osób do zaopatrzenia na stałe«, art. 49 TFUE, a zwłaszcza wymóg spójności w realizacji wyznaczonego celu:

- a) należy interpretować w ten sposób, że okoliczność ustanowienia ograniczenia, które nie ma jedynie orientacyjnego charakteru, lecz jest dokładnie określone (to znaczy poprzez podanie wartości liczbowej i które zatem nie może zostać złagodzone w wyniku wykładni), czyni to uregulowanie całościowo niespójnym, a zatem sprzecznym z prawem Unii, ponieważ właściwe organy krajowe nie mają wobec tego, co do zasady, możliwości odstąpienia od tego ograniczenia w celu uwzględnienia szczególnych uwarunkowań lokalnych [zwłaszcza że kryteria przedstawione w pkt 24 wyroku z dnia 13 lutego 2014 r., Sokoll-Seebacher (C-367/12, EU:C:2014:68) dla realizacji w sposób spójny i systematyczny wyznaczonego celu należy spełnić w każdym przypadku łącznie], co oznacza, że na płaszczyźnie krajowej nie należy stosować tego kryterium dotyczącego weryfikacji istnienia potrzeby aż do momentu zastąpienia go przez ustawodawcę krajowego bardziej elastycznymi przepisami zgodnymi z prawem Unii (analogicznie na przykład do § 10 ust. 6 ApG odnoszącego się do ograniczenia wynoszącego 500 m, ustalonego w § 10 ust. 2 pkt 2 ApG)?

czy też

- b) należy interpretować w ten sposób, że ustalenie w § 10 ust. 2 pkt 3 ApG ograniczenia, które nie ma jedynie orientacyjnego charakteru, lecz jest dokładnie określone (to znaczy poprzez podanie wartości liczbowej i które zatem nie może zostać złagodzone w wyniku wykładni), jest sprzeczne z prawem Unii jedynie wtedy, gdy ograniczenie to znajduje zastosowanie w konkretnym wypadku, w sytuacji, w której rzeczywiście istnieje potrzeba utworzenia apteki ze względu na szczególne uwarunkowania lokalne lub na inne okoliczności faktyczne, zaś w przeciwnym wypadku istniałoby ryzyko niezapewnienia odpowiedniego dostępu do produktów leczniczych [zob. pkt 45 w związku z pkt 50 wyroku z dnia 13 lutego 2014 r., Sokoll-Seebacher (C-367/12, EU:C:2014:68)] pewnym osobom (w szczególności »odwiedzającym«, nowo przybyłym itp.), nawet gdyby miało to w przyszłości rzeczywiście obniżyć potencjał zaopatrzeniowy jednej lub kilku istniejących aptek poniżej progu 5500, co oznacza, że na płaszczyźnie krajowej nie należy stosować tego kryterium dotyczącego weryfikacji istnienia potrzeby wyłącznie w owych wypadkach, czy to na obszarach wiejskich, miejskich, czy innych, aż do momentu przyjęcia przez ustawodawcę krajowego nowych przepisów objaśniających?

czy też

- c) należy interpretować w ten sposób, że ustalenie w § 10 ust. 2 pkt 3 ApG ograniczenia, które nie ma jedynie orientacyjnego charakteru, lecz jest dokładnie określone (to znaczy poprzez podanie wartości liczbowej i które zatem nie może zostać złagodzone w wyniku wykładni), jest sprzeczne z prawem Unii jedynie wtedy, gdy ograniczenie to znajduje zastosowanie w konkretnym wypadku, w sytuacji dotyczącej obszaru wiejskiego, odizolowanego, nawet gdyby miało to w przyszłości rzeczywiście obniżyć potencjał zaopatrzeniowy jednej lub kilku istniejących aptek poniżej progu 5500 osób, co oznacza, że na płaszczyźnie krajowej nie należy stosować tego kryterium dotyczącego weryfikacji istnienia potrzeby wyłącznie wtedy, gdy ma to konsekwencje dla ludności żyjącej na obszarze wiejskim lub odizolowanym, aż do momentu przyjęcia przez ustawodawcę krajowego nowych przepisów objaśniających?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

- 18 Poprzez swoje pytanie sąd odsyłający zmierza w istocie do ustalenia, czy wyrok z dnia 13 lutego 2014 r., Sokoll-Seebacher (C-367/12, EU:C:2014:68) należy rozumieć w ten sposób, że kryterium dotyczącego rygorystycznego limitu liczby „osób do zaopatrzenia na stałe” wprowadzonego rozpatrywanym uregulowaniem krajowym nie należy stosować w celu weryfikacji istnienia potrzeby utworzenia nowej apteki wyłącznie w konkretnej sytuacji dotyczącej obszarów wiejskich lub odizolowanych, bądź konkretnej sytuacji, w której ze względu na szczególne uwarunkowania lokalne istnieje potrzeba utworzenia apteki, niezależnie od wiejskiego lub miejskiego charakteru danego obszaru, bądź też, ogólnie, w każdej konkretnej sytuacji podlegającej weryfikacji.
- 19 Na wstępie należy przypomnieć, że skutek wiążący orzeczenia w trybie prejudycjalnym nie stanowi przeszkody w tym, aby sąd krajowy, do którego wyrok jest skierowany, mógł uznać za konieczne ponowne zwrócenie się do Trybunału przed rozstrzygnięciem sporu przed nim zawisłego. Ponowne zwrócenie się może być uzasadnione, w przypadku gdy sąd krajowy napotyka na trudności związane ze zrozumieniem lub zastosowaniem orzeczenia, gdy występuje do Trybunału z nowym pytaniem prawnym lub gdy przedstawia Trybunałowi nowe okoliczności, które mogłyby skłonić Trybunał do odpowiedzi w sposób odmienny na postawione wcześniej pytania (postanowienie z dnia 5 marca 1986 r., Wünsche, 69/85, EU:C:1986:104, pkt 15; wyroki: z dnia 11 czerwca 1987 r., X, 14/86, EU:C:1987:275, pkt 12; z dnia 6 marca 2003 r., Kaba, C-466/00, EU:C:2003:127, pkt 39).

- 20 Tymczasem tak jest w przypadku rozpatrywanym w niniejszej sprawie, jako że sąd odsyłający zmierza do ustalenia, czy z wyroku z dnia 13 lutego 2014 r., Sokoll-Seebacher (C-367/12, EU:C:2014:68) wynika, że kryterium dotyczące rygorystycznego limitu liczby „osób do zaopatrzenia na stałe” nie stosuje się w każdej sytuacji lub tylko w sprawach dotyczących niektórych obszarów lub szczególnych przypadków.
- 21 Zgodnie z art. 99 regulaminu postępowania, jeżeli odpowiedź na pytanie prejudycjalne można wywieść w sposób jednoznaczny z orzecznictwa Trybunału lub jeżeli odpowiedź na pytanie prejudycjalne nie pozostawia żadnych uzasadnionych wątpliwości, Trybunał może w każdej chwili, na wniosek sędziego sprawozdawcy i po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, orzec w formie postanowienia z uzasadnieniem.
- 22 Tymczasem jest tak dokładnie w przypadku rozpatrywanym w niniejszej sprawie, ponieważ odpowiedź na zadane pytanie można wywieść w sposób jednoznaczny z wyroku z dnia 13 lutego 2014 r., Sokoll-Seebacher (C-367/12, EU:C:2014:68).
- 23 W tym względzie należy przypomnieć, że rozpatrywane w postępowaniu głównym uregulowanie krajowe uzależnia wydanie koncesji na otwarcie nowej apteki od istnienia „potrzeby”, co do której istnieje domniemanie, chyba że przynajmniej jedna z innych konkretnych okoliczności określonych przez to ustawodawstwo się temu sprzeciwia (zob. wyrok z dnia 13 lutego 2014 r., Sokoll-Seebacher, C-367/12, EU:C:2014:68, pkt 28).
- 24 Wśród tych okoliczności znajduje się liczba „osób do zaopatrzenia na stałe” przez jedną z istniejących aptek w okolicy, czyli liczba stałych mieszkańców zamieszkałych w promieniu 4 km, mierzonych po drodze, od miejsca prowadzenia tej apteki (wyrok z dnia 13 lutego 2014 r., Sokoll-Seebacher, C-367/12, EU:C:2014:68, pkt 43).
- 25 W konsekwencji zgodnie z tym uregulowaniem potrzeba uzasadniająca utworzenie nowej apteki nie istnieje, w wypadku gdy w konsekwencji jej utworzenia liczba „osób do zaopatrzenia na stałe” zmniejsza się i wynosi poniżej 5500 (zob. podobnie wyrok z dnia 13 lutego 2014 r., Sokoll-Seebacher, C-367/12, EU:C:2014:68, pkt 29, 43).
- 26 Jednakże rzeczone uregulowanie przewiduje środek dostosowawczy, zgodnie z którym w wypadku gdy liczba tych mieszkańców wynosi poniżej 5500, należy uwzględnić przy okazji weryfikacji istnienia potrzeby osoby podlegające zaopatrzeniu w związku z okolicznością świadczenia pracy, korzystania z usług albo ze środków transportu w obszarze zaopatrzenia tej apteki (wyrok z dnia 13 lutego 2014 r., Sokoll-Seebacher, C-367/12, EU:C:2014:68, pkt 43).
- 27 W celu udzielenia sądowi odsyłającemu użytecznych wskazówek należy zauważyć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału ustawodawstwo krajowe jest odpowiednie do zapewnienia realizacji zamierzonego celu wyłącznie wówczas, gdy rzeczywiście odzwierciedla ono troskę o osiągnięcie go w sposób spójny i systematyczny (zob. podobnie wyroki: z dnia 10 marca 2009 r., Hartlauer, C-169/07, EU:C:2009:141, pkt 55; z dnia 19 maja 2009 r., Apothekerkammer des Saarlandes i in., C-171/07 i C-172/07, EU:C:2009:316, pkt 42; a także z dnia 1 czerwca 2010 r., Blanco Pérez i Chao Gómez, C-570/07 i C-571/07, EU:C:2010:300, pkt 94).
- 28 W tym względzie w wyroku z dnia 13 lutego 2014 r., Sokoll-Seebacher (C-367/12, EU:C:2014:68, pkt 45, 46) Trybunał, po pierwsze, uznał, że zgodnie z rozpatrywanym w postępowaniu głównym uregulowaniem, w odniesieniu do niektórych osób, w szczególności tych mieszkających na obszarach wiejskich, a zwłaszcza gdy niektóre z tych osób mają ponadto czasowo lub długotrwale ograniczoną sprawność ruchową: tak jak osoby starsze, upośledzone ruchowo lub chore, dostęp do produktów leczniczych może wydawać się mało odpowiedni.

- 29 Istnieją bowiem osoby, które mieszkają poza obszarem w promieniu 4 km, mierzonym po drodze, od miejsca prowadzenia najbliższej apteki i które nie są zatem uwzględniane jako stali mieszkańcy ani w swoim obszarze zaopatrzenia, ani w jakimkolwiek innym istniejącym obszarze. Osoby te mogą oczywiście być uwzględniane co najwyżej jako „odwiedzający”. Niemniej ich dostęp do usług farmaceutycznych zależy w każdym wypadku od okoliczności, które co do zasady nie zapewniają im stałego dostępu do takich świadczeń, ponieważ dostęp ów jest związany z wykonywaną pracą albo korzystaniem ze środków transportu w danej strefie (zob. podobnie wyrok z dnia 13 lutego 2014 r., Sokoll-Seebacher, C-367/12, EU:C:2014:68, pkt 45).
- 30 Po drugie, Trybunał zauważył, iż ze względu na niską gęstość zaludnienia liczba osób do stałego zaopatrzenia na obszarach wiejskich, odizolowanych i mało odwiedzanych, może często być niższa niż 5500, co oznacza, że potrzeba uzasadniająca utworzenie nowej apteki może nigdy nie zostać uznana za wystarczającą (zob. podobnie wyrok z dnia 13 lutego 2014 r., Sokoll-Seebacher, C-367/12, EU:C:2014:68, pkt 47–49).
- 31 Wynika stąd, że pomimo przewidzianego przez ustawodawstwo krajowe środka dostosowawczego zastosowanie kryterium dotyczącego liczby „osób do zaopatrzenia na stałe” powoduje ryzyko, iż nie zostanie zapewniony równy i odpowiedni dostęp do usług farmaceutycznych pewnym osobom zamieszkującym obszary o pewnych szczególnych cechach lokalnych, takie jak obszary wiejskie i odizolowane, położone poza strefami zaopatrzenia istniejących aptek, w szczególności w zakresie dotyczącym osób o ograniczonej sprawności ruchowej (zob. podobnie wyrok z dnia 13 lutego 2014 r., Sokoll-Seebacher, C-367/12, EU:C:2014:68, pkt 50).
- 32 Niemniej jednak, odnosząc się do obszarów wiejskich lub odizolowanych, a także do osób mających trudności z poruszaniem się, Trybunał nie miał w żaden sposób zamiaru ograniczyć zakresu jego oceny spójności rozpatrywanego w postępowaniu głównym uregulowania krajowego do tego rodzaju obszarów, czy też tych kategorii osób.
- 33 Ze względu bowiem na rygorystyczny limit liczby „osób do zaopatrzenia na stałe”, który ustanawia rozpatrywane w postępowaniu głównym uregulowanie krajowe, uregulowanie owo nie pozwala właściwemu organowi należycie uwzględnić specyfiki każdej badanej sytuacji i zapewnić w ten sposób realizację w sposób spójny i systematyczny głównego celu wyznaczonego przez to uregulowanie, polegającego na, jak przypomniał Trybunał w pkt 25 wyroku z dnia 13 lutego 2014 r., Sokoll-Seebacher (C-367/12, EU:C:2014:68), zapewnieniu pewnego i należytej jakości zaopatrzenia ludności w produkty lecznicze.
- 34 Mając to na uwadze, Trybunał uznał, że uregulowanie państwa członkowskiego takie jak to rozpatrywane w postępowaniu głównym, które ustanawia jako podstawowe kryterium weryfikacji istnienia potrzeby utworzenia nowej apteki rygorystyczny limit liczby „osób do zaopatrzenia na stałe”, jest sprzeczne z art. 49 TFUE, a zwłaszcza z wymogiem spójności w realizacji zamierzonego celu, gdy właściwe organy krajowe nie mają możliwości odstępstwa od tego ograniczenia w celu uwzględnienia szczególnych uwarunkowań lokalnych, czyli w ostateczności specyfikę różnych konkretnych sytuacji, z których każda odrębnie podlega weryfikacji (zob. podobnie wyrok z dnia 13 lutego 2014 r., Sokoll-Seebacher, C-367/12, EU:C:2014:68, pkt 51).
- 35 Z powyższego wynika, że brak spójności związany ze stosowaniem kryterium dotyczącego rygorystycznego limitu liczby „osób do zaopatrzenia na stałe” ma charakter systemowy. Wobec tego wywołane taką oceną ryzyko może wpływać na ocenę całej szczególnej sytuacji.
- 36 W świetle powyższych rozważań na zadane pytanie należy odpowiedzieć, że wyrok z dnia 13 lutego 2014 r., Sokoll-Seebacher (C-367/12, EU:C:2014:68), należy rozumieć w ten sposób, że kryterium dotyczącego rygorystycznego limitu liczby „osób do zaopatrzenia na stałe” wprowadzonego

rozpatrywanym w postępowaniu głównym uregulowaniem krajowym nie należy stosować w celu weryfikacji istnienia potrzeby utworzenia nowej apteki, ogólnie, w każdej konkretnej sytuacji podlegającej weryfikacji.

W przedmiocie kosztów

- ³⁷ Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (ósma izba) orzeka, co następuje:

Wyrok z dnia 13 lutego 2014 r., Sokoll-Seebacher (C-367/12, EU:C:2014:68), należy rozumieć w ten sposób, że kryterium dotyczącego rygorystycznego limitu liczby „osób do zaopatrzenia na stałe” wprowadzonego rozpatrywanym w postępowaniu głównym uregulowaniem krajowym nie należy stosować w celu weryfikacji istnienia potrzeby utworzenia nowej apteki, ogólnie, w każdej konkretnej sytuacji podlegającej weryfikacji.

Podpisy